

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ (Analysis research) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ วิจัยเอกสาร (Documentary Analysis) และวิธีสอบถามจากตัวอย่างประชากร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในเรื่องปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ และเนื้อหารายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนการพยาบาล ผู้สูงอายุ ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ จำแนกตามประสบการณ์การสอนและการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยมี รายละเอียด ดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

ก. เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ของสถาบันการศึกษาพยาบาล ในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุข และเอกชน รวมทั้งหมด 19 หลักสูตร ยกเว้นสภาการขาดไทย เนื่องจากหลักสูตรอยู่ในระยะปรับปรุง (แสดงจำนวนสถาบันการศึกษาและเอกสารหลักสูตรของแต่ละสถาบันในตารางที่ 1)

ข. เอกสารประมวลรายวิชาที่เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ของสถาบันการ ศึกษาพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร กระทรวง สาธารณสุข และเอกชน

ค. อาจารย์พยาบาลผู้สอนการพยาบาลผู้สูงอายุในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันการศึกษาพยาบาล ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร กระทรวงสาธารณสุข และเอกชน รวมทั้งหมด 215 คน (แสดงในตารางที่ 2)

2. ตัวอย่างประชากร

ก. เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และเอกสารประมวลรายวิชาที่เกี่ยวกับการ พยาบาลผู้สูงอายุ ศึกษาจากประชากรที่มีทั้งหมด 19 หลักสูตร

ข. อาจารย์ผู้สอนการพยาบาลผู้สูงอายุในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ของสถาบัน
การศึกษาพยาบาล ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้

1) จากสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม
กรุงเทพมหานคร เอกชน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด รวม 72 คน (มีนาคม 2537)

2) จากสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีจำนวนอาจารย์ผู้สอนการพยาบาล
ผู้สูงอายุทั้งหมด 143 คน (มีนาคม 2537) และเนื่องจากในกระทรวงสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล
ทุกวิทยาลัย ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) เหมือนกัน แต่ละ
วิทยาลัยพยาบาลจึงมีการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ
stratified random sampling โดยการสุ่มวิทยาลัยพยาบาลตามภาคต่าง ๆ ภาคละ 3 แห่ง
เมื่อได้วิทยาลัยพยาบาลในแต่ละภาคแล้ว จึงใช้ตัวอย่างประชากรจากวิทยาลัยพยาบาลที่สุ่มได้
ทั้งหมด ได้ตัวอย่างประชากร 74 คน

รวมตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 146 คน (แสดงไว้ในตาราง

ที่ 2)

ตารางที่ 1 รายชื่อสถาบันการศึกษาพยาบาลและเอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี และเทียบเท่า ในแต่ละสังกัด

สถาบันการศึกษา	หลักสูตร
ทบวงมหาวิทยาลัย	
1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2530
2. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2530
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2532
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2537
5. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2537
6. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2535
กระทรวงกลาโหม	
1. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2534
2. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	พยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) พ.ศ. 2533
3. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2531
กระทรวงมหาดไทย	
1. วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2531
กรุงเทพมหานคร	
1. วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536
เอกชน	
1. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2527
2. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2529
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2529
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2535
5. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยคริสเตียน	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2527
6. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	พยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2531
7. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ	พยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2536

ตารางที่ 1 รายชื่อสถาบันการศึกษายาบาลและเอกสารหลักสูตรยาบาลศาสตร์ ระดับปริญญาตรี และเทียบเท่า ในแต่ละสังกัด

สถาบันการศึกษา	หลักสูตร
กระทรวงสาธารณสุข	
1. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
2. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
3. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี 1	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
4. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
5. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
6. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
7. วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
8. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
9. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
10. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
11. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
12. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
13. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
14. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
15. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
16. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
17. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
18. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
19. วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
20. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
21. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
22. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
23. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528
24. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง	ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรอาจารย์พยาบาลผู้สอนการพยาบาลผู้สูงอายุ
จำแนกตามสถาบันการศึกษายาบาลแต่ละสังกัด (มีนาคม 2537)

สถาบันการศึกษายาบาล	ประชากร (คน)	ตัวอย่างประชากร (คน)
<u>ทบวงมหาวิทยาลัย</u>		
1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	12	12
2. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	15	15
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	4
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	6	6
5. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	1
6. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	7	7
<u>กระทรวงกลาโหม</u>		
7. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	1	1
8. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	1	1
9. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	2	2
<u>กระทรวงมหาดไทย</u>		
10. วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	2	2
<u>กรุงเทพมหานคร</u>		
11. วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	8	8
<u>เอกชน</u>		
12. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	1	1
13. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน	1	1
14. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	1	1
15. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1	1
16. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยคริสเตียน	3	3

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรอาจารย์พยาบาลผู้สอนการพยาบาลผู้สูงอายุ
จำแนกตามสถาบันการศึกษายาบาลแต่ละสังกัด (มีนาคม 2537) (ต่อ)

สถาบันการศึกษายาบาล	ประชากร (คน)	ตัวอย่างประชากร (คน)
<u>เอกชน</u>		
17. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	3	3
18. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ	3	3
<u>กระทรวงสาธารณสุข</u>		
<u>ภาคกลาง</u>		
19. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ	10	-
20. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี	8	8
21. วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี	8	-
22. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี	8	-
23. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี 1	7	7
24. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท	6	6
25. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท	3	-
26. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี	5	-
<u>ภาคเหนือ</u>		
27. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	6	-
28. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1	8	8
29. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช	5	5
30. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์	3	-
31. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์	5	5

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรอาจารย์พยาบาลผู้สอนการพยาบาลผู้สูงอายุ
จำแนกตามสถาบันการศึกษายาบาลแต่ละสังกัด (มีนาคม 2537) (ต่อ)

สถาบันการศึกษายาบาล	ประชากร (คน)	ตัวอย่างประชากร (คน)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
32. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์	8	8
33. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี อุครธานี	6	-
34. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครพนม	3	-
35. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครราชสีมา	6	6
36. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุรินทร์	5	5
37. วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม	7	-
ภาคใต้		
38. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สงขลา	7	7
39. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นราธิวาส	3	3
40. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี	5	-
41. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี นครศรีธรรมราช	5	-
42. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ตรัง	6	6
รวม	215	146

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา จำแนกตามสถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษา	แบบสอบถาม (ฉบับ)		ร้อยละ และสมบูรณ์
	ที่ส่งไป	ที่ได้รับคืน	
ทบวงมหาวิทยาลัย			
1. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	12	9	75.00
2. ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล	15	14	93.33
3. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	4	3	75.00
4. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	6	2	33.33
5. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	1	100.00
6. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	7	6	85.00
กระทรวงกลาโหม			
7. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	1	1	100.00
8. วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก	1	1	100.00
9. วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ	2	2	100.00
กระทรวงมหาดไทย			
10. วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	2	2	100.00
กรุงเทพมหานคร			
11. วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	8	6	75.00
เอกชน			
12. วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	1	1	100.00
13. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยมิชชัน	1	1	100.00
14. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต	1	1	100.00
15. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1	1	100.00
16. คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยคริสเตียน	3	3	100.00
17. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียว เฉลิมพระเกียรติ	3	2	66.66
18. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ	3	3	100.00

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมา จำแนกตามสถาบันการศึกษา (ต่อ)

สถาบันการศึกษา	แบบสอบถาม (ฉบับ)		ร้อยละ และสมบูรณ์
	ที่ส่งไป	ที่ได้รับคืน	
กระทรวงสาธารณสุข			
ภาคกลาง			
19. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี	8	8	100.00
20. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี 1	7	7	100.00
21. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท	6	5	83.33
ภาคเหนือ			
22. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1	8	6	75.00
23. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช	5	5	100.00
24. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์	8	5	62.50
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
25. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์	8	4	50.00
26. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา	6	6	100.00
27. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์	5	5	100.00
ภาคใต้			
28. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	7	6	85.71
29. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นราธิวาส	3	3	100.00
30. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง	6	5	83.33
รวม	146	124	83.78

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสอบถาม

ชุดที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์

ตอนที่ 2 แบบวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพยาบาลผู้สูงอายุในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1) ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 9 ข้อ

2) วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชาเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุที่ปรากฏในเอกสารประมวลรายวิชา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 40 ข้อ

3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการพยาบาลผู้สูงอายุที่ปรากฏในเอกสารประมวลรายวิชา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 18 ข้อ

4) การประเมินผลการเรียนการสอนด้านการพยาบาลผู้สูงอายุที่ปรากฏในเอกสารประมวลรายวิชา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 11 ข้อ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การสอนการพยาบาลผู้สูงอายุ และการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุของอาจารย์พยาบาล จำนวน 55 ข้อ ประกอบด้วยกิจกรรมด้านจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3 ด้าน ดังนี้

การวางแผน จำนวน 22 ข้อ

การดำเนินการ จำนวน 17 ข้อ

การประเมินผล จำนวน 16 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่ง
ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	ปฏิบัติมากที่สุด
4	ปฏิบัติมาก
3	ปฏิบัติปานกลาง
2	ปฏิบัติน้อย
1	ปฏิบัติน้อยที่สุด หรือไม่ปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่ 1 แบบวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาจากตำรา งานวิจัย เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เอกสารประมวลรายวิชาที่เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร และเอกสารเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
- 2) ศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ของอาจารย์ผู้สอน โดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน
- 3) ยกร่างคำสำคัญเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์
- 4) กำหนดกรอบแนวคิดการวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยใช้แนวคิดองค์ประกอบของหลักสูตร ตามทฤษฎีหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler : 1970) ที่กล่าวว่าหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบคือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน
- 5) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตำรา งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ มาสร้างเป็นแบบวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ และสร้างคู่มือเมื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์ ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการพยาบาลผู้สูงอายุ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาล
ผู้สูงอายุ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาจากตำรา เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ และการพยาบาลผู้สูงอายุ
- 2) ศึกษาข้อมูลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาล
ผู้สูงอายุของอาจารย์ผู้สอน โดยวิธีการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน
- 3) นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัย
ที่เกี่ยวข้อง มากำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยครอบคลุมเนื้อหาที่
กำหนดในขอบเขตการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบบวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์

ผู้วิจัยทดสอบความตรงของเครื่องมือ โดยการนำแบบตรวจวิเคราะห์เอกสาร
หลักสูตรที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมการวิจัย ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหา ภาษา แล้วนำไปให้
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรพยาบาลศาสตร์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาล
ผู้สูงอายุ จำนวน 12 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้น
นำผลที่ได้รับกลับมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยถือเกณฑ์ข้อใดที่
ความเห็นสอดคล้องการยอมรับของผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ใน 12 ท่าน มีความเห็นตรงกัน ถือว่ามีความ
ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ผู้วิจัยทำการปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ

ผู้วิจัยทดสอบความตรง โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา
ผู้ควบคุมการวิจัย ตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาภาษา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ จำนวน 12 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบและให้
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำผลที่ได้รับกลับมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยถือเกณฑ์ 9 ใน 12 ท่าน มีความเห็นตรงกันถือว่า มีความตรงตามเนื้อหา
(Content Validity) ส่วนข้อที่ไม่ได้ตามเกณฑ์ผู้วิจัยทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปตรวจหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยการนำไปทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี จำนวน 6 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช จำนวน 5 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา จำนวน 6 คน วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า เพชรบุรี จำนวน 5 คน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี จำนวน 8 คน รวมทั้งหมด 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Coefficient of Alpha) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งชุดเท่ากับ .98 และเมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากรทั้งหมดแล้ว นำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งชุดอีกครั้ง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ และผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กรุงเทพมหานคร เอกชน และผู้อำนวยการสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถาบันการศึกษาพยาบาลในแต่ละสังกัด
2. นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังสถาบันการศึกษายาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 13 สถาบัน ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงคุณลักษณะของตัวอย่างประชากรและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้คณบดีและผู้อำนวยการในแต่ละสถาบัน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้กับตัวอย่างประชากรและนัดวันเวลามารับคืน
3. ผู้วิจัยขอศึกษาเอกสารหลักสูตรและเอกสารประมวลรายวิชาที่เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุด้วยตนเอง โดยนำเอกสารหลักสูตรและเอกสารประมวลรายวิชามาตรวจสอบตามแบบวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น โดยการวิเคราะห์เทียบคำต่อคำตามคู่มือที่กำหนดไว้ ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลถึงคณบดี หรือผู้อำนวยการของสถาบันการศึกษายาบาลในต่างจังหวัดทางไปรษณีย์

5. ส่งแบบสอบถามและคำชี้แจงให้การตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งหนังสือขอเอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ถึงคณบดีหรือผู้อำนวยการสถาบันการศึกษานพยาบาล เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย ขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามให้กับตัวอย่างประชากรตามคุณสมบัติที่ต้องการ และรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองและบางส่วนนำส่งทางไปรษณีย์ และนัดเวลาในการรับแบบสอบถามคืนภายใน 3-4 สัปดาห์

5. เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยบางส่วนผู้วิจัยรับคืนด้วยตนเองและบางส่วนรับคืนทางไปรษณีย์ รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 7 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2537 ถึงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2537 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 146 ชุด ได้รับคืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 124 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.78 (แสดงไว้ในตารางที่ 3)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistic Package for the Social Science) ดังนี้

ชุดที่ 1 ข้อมูลในเอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ เรื่องปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์และเนื้อหารายวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ นำมาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ชุดที่ 2

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ของอาจารย์พยาบาลผู้สอนเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ วิเคราะห์โดย

ก. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ ด้านการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผล เป็นรายข้อและรายด้าน

ข. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
เกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุของอาจารย์พยาบาลผู้สอนเกี่ยวกับการพยาบาลผู้สูงอายุ จำแนก
ตามประสบการณ์การสอนการพยาบาลผู้สูงอายุ และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพยาบาล
ผู้สูงอายุ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t-test)

ค. ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการพยาบาล
ผู้สูงอายุ ใช้การวิเคราะห์เนื้อเรื่องเพื่อสรุปใจความสำคัญ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ